

**Avispea tuuleala detailplaneeringu
koostamise lähteseisukohtade
ja
keskkonnamõju strateegilise
hindamise programmi eelnõu
kaasamiskoosolek**

Teele Nigola
Noela Kulm
Triin Sarnit

16.06.2025

Osapooled

- Tellija: Väike-Maarja Vallavalitsus
- Huvitatud isikud:
  - TMV Green OÜ
  - Sustainable Investments OÜ
- Detailplaneeringu koostamise konsultant ja KSH koostaja:
Kobras OÜ

Detailplaneeringu menetlusprotsess

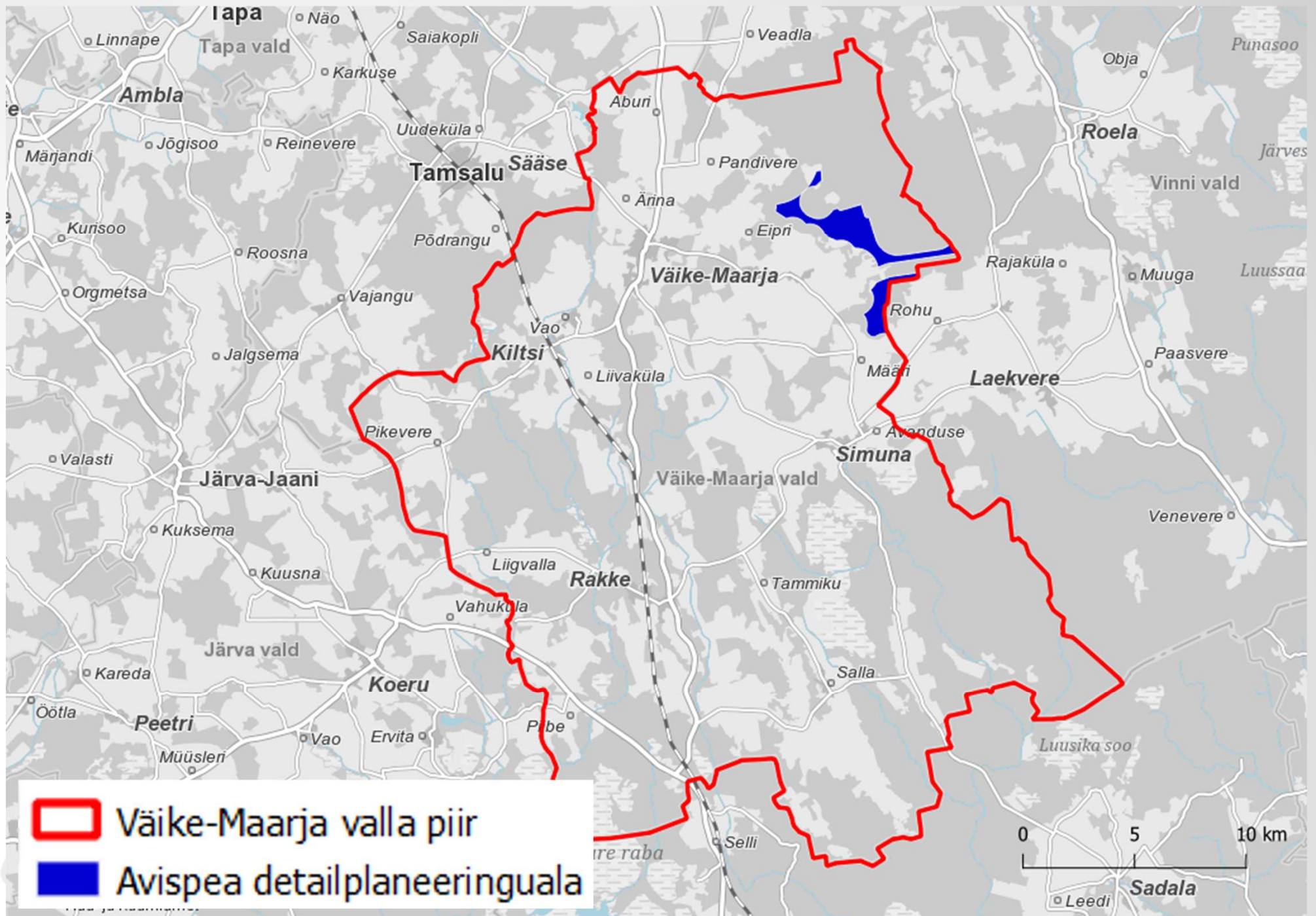
Etapid	Menetlusprotsessi osad	2024	2025												2026									
		17.okt	II	II	III	V	VI	VII	II	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	II	IX	X	
Lähteseisukohad ja KSH programm	algatamine																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalikustamine veebilehel																							
Detailplaneeringu ja KSH eelnõu	uuringud																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kooskõlastamine ja arvamuse andmine																							
	vastuvõtmine																							
Detail-planeering	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kehtestamine																							

Detailplaneeringu menetlusprotsess

Etapid	Menetlusprotsessi osad	2024	2025												2026									
		17.okt	II	II	III	V	VI	VII	IIIX	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIIX	IX	X	
Lähteseisukohad ja KSH programm	algatamine																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalikustamine veebilehel																							
Detailplaneeringu ja KSH eelnõu	uuringud																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kooskõlastamine ja arvamuse andmine																							
	vastuvõtmine																							
Detail-planeering	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kehtestamine																							

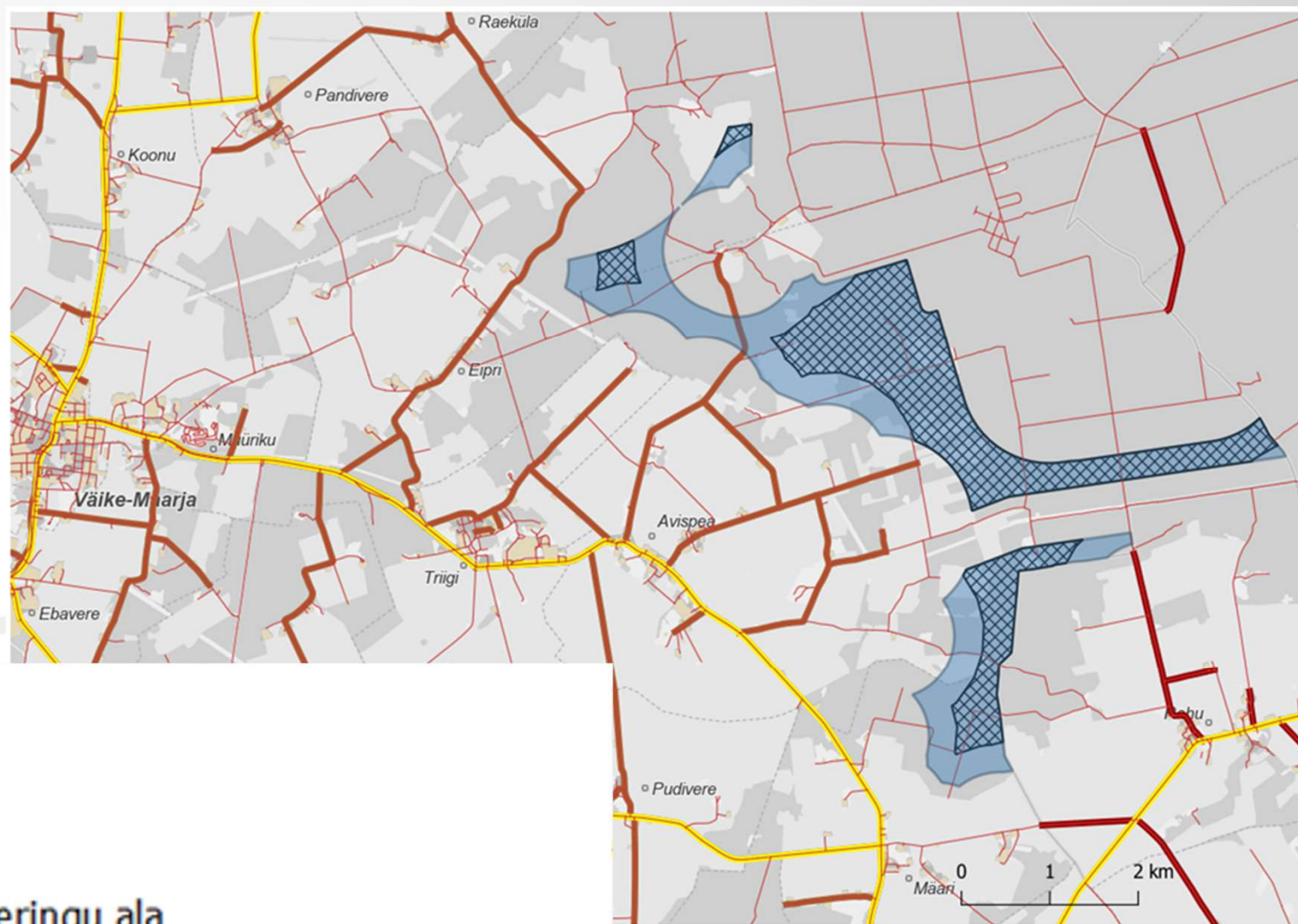

Detailplaneeringu ala

Vahemaa elamutest

- Väike-Maarja valla üldplaneering - 700 m
- Kokkulepe – 1000 m
- Maksimaalselt 27 tuulikut

- Riigiteed
- Avalikud teed
- Muud teed
- Avispea detailplaneeringu ala
- Tuulikute rajamise piirkond vastavalt 1000 m puhvrile

Uuringud

- Mürauuring
- Nähtavusanalüüs
- Fotomontaažid
- Varjutuse modelleerimine
- Mõju kinnisvara väärtusele
- Elustiku uuringud

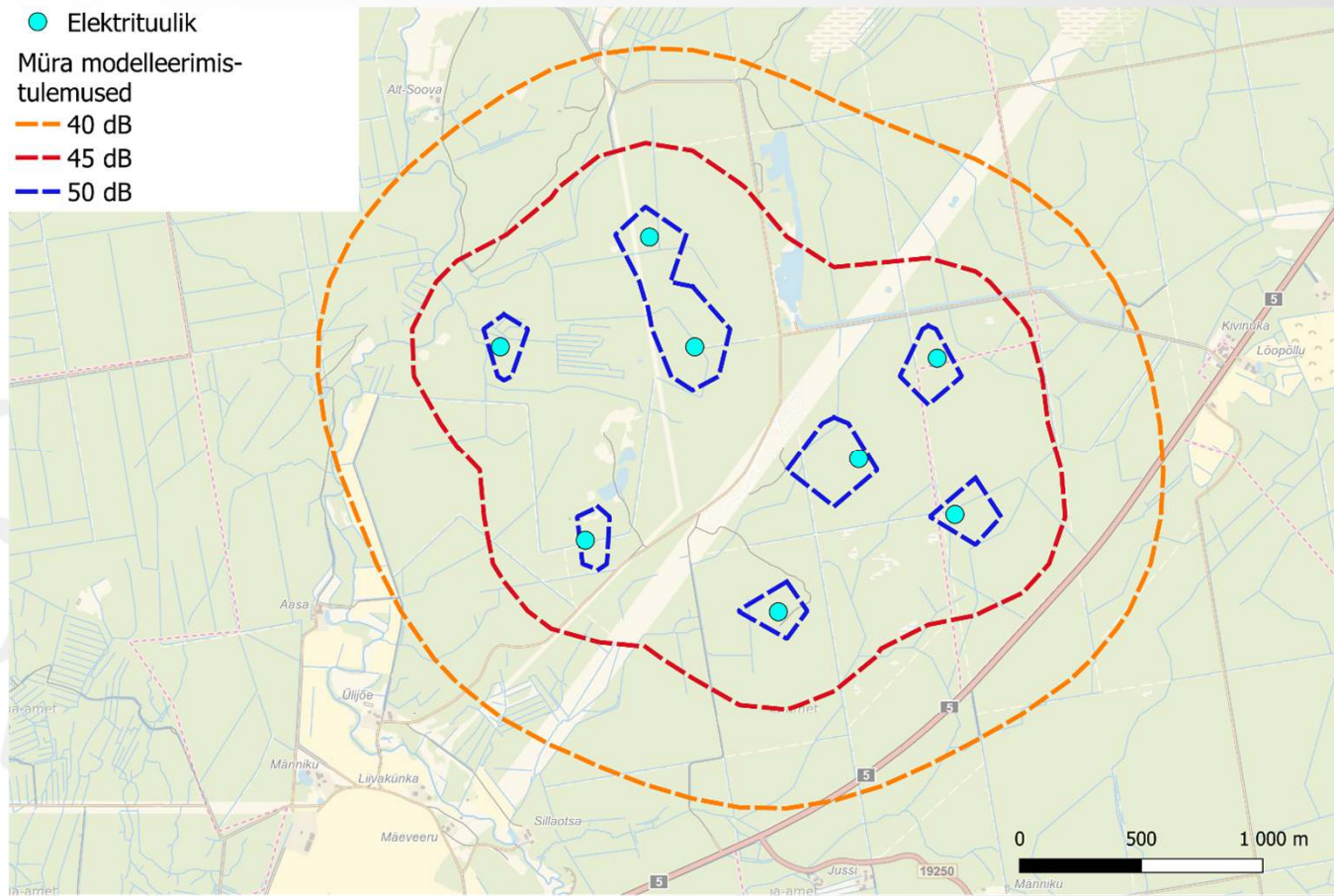

Müra

Arvestatakse:

- kõige võimsam tuuliku mudel turul (7 MW, h=280 m)
- maksimaalne võimalik tuulikute arv
- ei arvestata müra levikut takistavate objektidega (nt mets)

Visualiseeringud

- tuulikud on nähtavad
- 5 km raadiuses paikneb avalikult kasutatav objekt (nt puhkeala, suurema kasutajate hulgaga teelõigud jne)

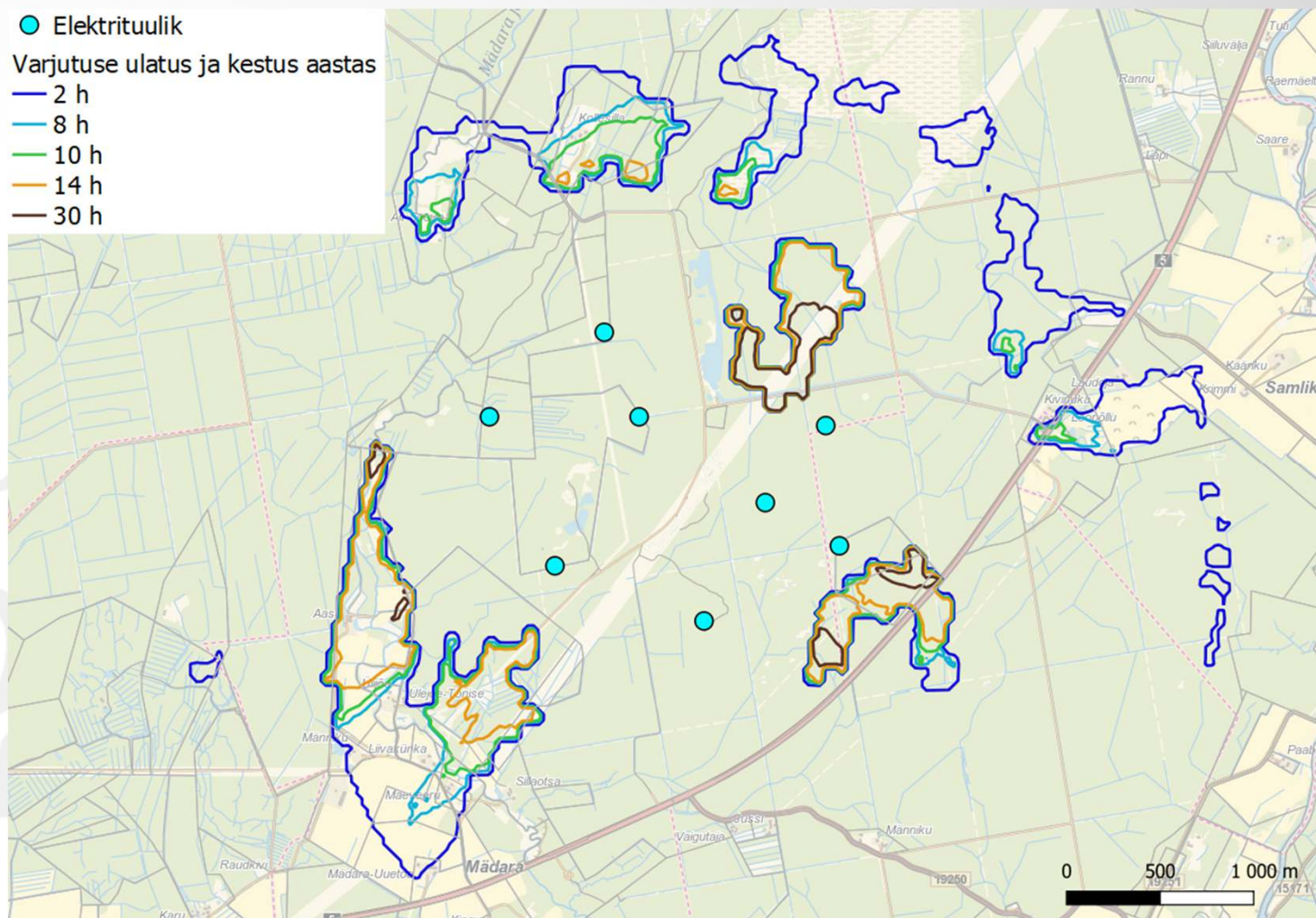

Varjutus

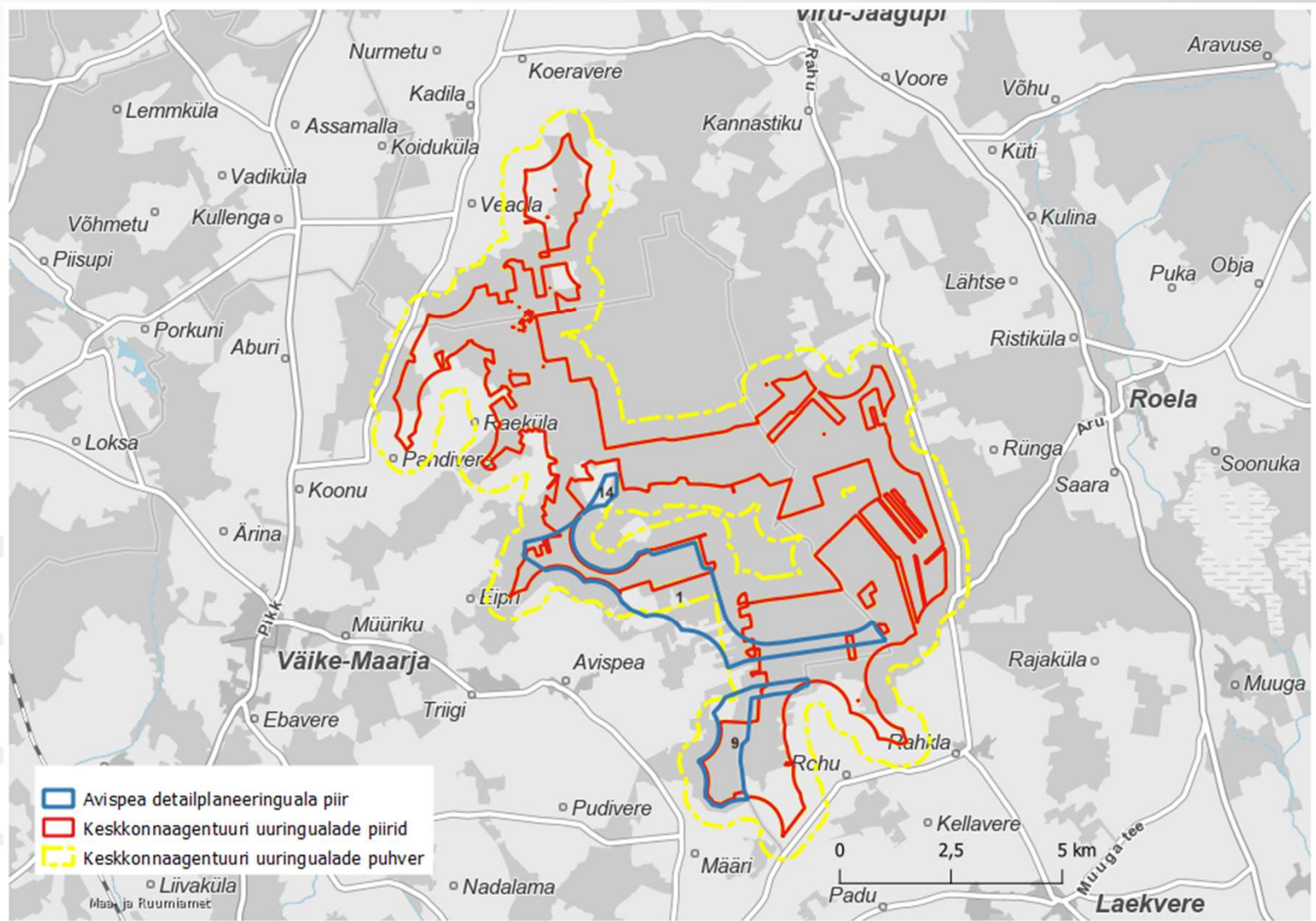
Eestis ei ole varjusid lõunasuunas.

Varjutus on reeglina ulatuslikum lääne ja idakaartes - **päikese tõus ja loojang**

Elustiku uuringud

Avispea detailplaneeringuala kattuvus Keskkonnaagentuuri aruandes „Tuuleenergeetika arendamiseks täiendavate alade kaardistamine“

Linnustik

- Koondatakse olemasolevad andmed
- Välitööd
- Tehakse selgeks, kuhu võib tuulikuid rajada
- Järelseire ja levendusmeetmed
- Kaasatakse eksperdid

Nahkhiired

- Koondatakse olemasolevad andmed
- Lähtutakse EUROBATS-i juhendist
- Välitööd: automaatsed salvestid, vaatlused käsidetektoriga

Taimestik

- Koondatakse olemasolevad andmed
- Viiakse läbi inventeerimised (100 m tuuliku positsioonist)

Lähtutakse elupaikade inventeerimisjuhenditest:

- Metsaelupaigad (Palo 2018),
- Sooelupaigad (Pajula ja Ilomets 2012)
- Pool-looduslikud elupaigad (PKÜ 2010)

Keskkonnamõju strateegiline hindamine

KSH käigus hinnatakse mõju:

- Taimestikule
- Loomastikule (linnud, käsitiivalised, metsloomad)
- Rohevõrgustikule
- Ehitusaegset mõju põhjaveele, avariilukordade esinemisele
- Väärtusliku põllumajandusmaa säilimisele ja edasistele kasutamise võimalustele
- Maastikele
- Müratasemele
- Varjutusele

Keskkonnamõju strateegiline hindamine

KSH käigus hinnatakse mõju:

- Maakasutusele
- Kinnisvara maksumusele
- Piirkonna arengule, sh ettevõtlusele
- Maavaravarudele (rajamise võimalikkus)
- Kliimamuutuste mõju
- Mobiilsidele
- Tõrgete, avariilukordade ja reostusohu esinemise võimalikkusele ja tagajärgedele
- Koosmõju hindamine

KSH aruandes ei käsitleta....

- Mõju pinnaveele, märgadele elupaikadele ja maaparandussüsteemide toimimisele
- Mõju Natura 2000 aladele
- Kultuurimälestistele
- Jäätmetekkele
- Mikroklimaatilistele tingimustele
- Piiriülest mõju

KSH aruandes ei käsitleta....

Infraheli:

- Tuulikute infraheli ei ole tervisele ohtlik
- Tuulikute vahetus läheduses vahemikus 60-70 dB
- Ohtlik tase on alates 100-120 dB

KSH aruandes ei käsitleta....

Vibratsioon:

- Vibratsioonitase 300 meetri kaugusel tuulikute alla inimese tajuläve
- Tuulikute tekitatud vibratsioon ei põhjusta olulist keskkonnamõju

Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu

- **Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu**, mida maksab tuuleelektrijaama omanik või seda kasutama õigustatud isik
- Kehtestatud alates 01.07.2023 keskkonnatasude seadusega.
  - Kuni 250 m kõrgustel 2 km
  - 250 m ning kõrgemal 3 km

Detailplaneeringu menetlusprotsess

Etapid	Menetlusprotsessi osad	2024	2025												2026									
		17.okt	II	II	III	V	VI	VII	II	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	II	IX	X	
Lähteseisukohad ja KSH programm	algatamine																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalikustamine veebilehel																							
Detailplaneeringu ja KSH eelnõu	uuringud																							
	koostamine																							
	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kooskõlastamine ja arvamuse andmine																							
	vastuvõtmine																							
Detail-planeering	avalik väljapanek																							
	avalik arutelu																							
	kehtestamine																							

TÄNAME KUULAMAST!

noeela@kobras.ee

teele@kobras.ee

triin.sarnit@kobras.ee